МОТИВИ

към проект на Методика за изчисляване на оценка на професионално направление/специалност от регулираните професии във висши училища, оценявани по график

На основание на чл. 81, ал. 2 от Закона за висшето образование (ЗВО) оценяването на едно и също професионално направление се извършва едновременно за всички висши училища по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) график на всеки 4 години. Смисълът на посочената разпоредба е да се осигури сравнимост на постигнатите от висшите училища резултати при обучението по конкретно професионално направление, респ. специалност от регулираните професии (СРП). Това е възможно само когато всички висши училища подават систематизирана информация по идентични индикатори, попълнена в предварително зададена форма.

През последните години екипът на НАОА положи големи усилия за изработването и инкорпорирането на количествени и качествени индикатори в Критериите за програмна акредитация на професионално направление/специалност от регулираните професии в съответствие с ESG- част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО. Чрез тези индикатори за всеки отделен стандарт по ESG – част 1 (1-10), респ. критерий, стана възможно да бъде провеждано оценяване по абсолютно еднакъв начин за всички висши училища, предлагащи съответното обучение, въз основа на предварително известни правила и изисквания. При събирането на информацията от така наречените „първични данни“ всяко висше училище предоставя на НАОА идентична информация за своите достижения, която позволява да бъде проверявана, анализирана, съпоставяна и обработвана в рамките на процедурите за оценяване и акредитация. По този начин се гарантира честен и обективен подход в работата на агенцията. В тази светлина е от изключително значение как НАОА ще извършва оценка на предоставените ѝ данни по начин, по който да осигурява равна възможност за всички. Именно посредством посочената методика се постига поставената цел. Тя определя начина, по който се пресмятат оценките по количествените и по качествените индикатори, както и крайната оценка по процедурата за съответната акредитация. Посредством използването на математически формули и при отчитане на определени тегла и коефициенти, според значимостта на съответните индикатори, както и при отчитане на необходимите специфики на обучението в различните висши училища, се достига до една балансирана крайна оценка.

Съгласно чл. 85, ал. 1, т. 2 от ЗВО агенцията има правомощие да утвърждава процедури и методика по оценяване и акредитация и свързаната с тях документация, а на основание на чл. 88, т. 1 от ЗВО Акредитационният съвет на НАОА разработва и приема критерии и

методика за оценяване и акредитация. В изпълнение на това свое правомощие съветът разработи и прие подобна методика, която действа в момента. Тя е структурирана като Приложение № 1 към Правила за оценяване и гласуване при провеждане на процедури за оценяване, акредитация и следакредитационен контрол. С оглед на значимостта на методиката за процедурите за програмна акредитация на професионални направления и специалности от регулираните професии е необходимо тя да бъде обособена като самостоятелен документ.

След проведено обсъждане Акредитационният съвет прецени, че е необходимо да бъде приета нова Методика за изчисляване на оценка на професионално направление/СРП във висши училища, оценявани по график, която да включва компонент, който да отразява приноса на висшите училища за развитието на професионалното направление, респ. специалността от регулираните професии, в условията на конкурентната среда в страната – К(ВУ). Този компонент липсва към настоящия момент, а е особено важен с оглед обективността на процесите по оценяване и акредитация.

С включването на посочения компонент в новия модел на методиката във всички случаи към оценките по процедурите за програмна акредитация на всички висши училища се добавя неотрицателна стойност.

По-важното в случая е, че инкорпорирането на компонента в методиката ще позволи да се достигне до един по-балансиран краен резултат при сравняването на резултатите от процедурите за програмна акредитация, който да отчита и функционирането на висшите училища в контекста на конкуренцията помежду им. По този начин по естествен път висшите училища ще бъдат стимулирани да работят в посока на повишаване на качеството на предлаганото от тях висше образование.